

03

DATU BEREIZIAK ERABILTZEA
PREBENTZIO-EKINTZAN

Datu orokorrek kolektibo jakin batzuei bereziki eragiten dieten arriskuak ezkuta ditzakete. Informazioa sexuaren, adinaren, lanpostuaren edo txandaren arabera aztertzeak aukera ematen du desberdintasunak detektatzeko, benetako arazoak identifikatzeko eta prebentzio-neurri eraginkorrak diseinatzeko.

ALERTA-SEINALEAK

- Istripuak, bajak edo gaixotasunak datu orokorrekin bakarrik aurkezten dira.
- Emaitzak ez dira sexuaren, adinaren, lanpostuaren edo txandaren arabera bereizten.
- Ez dira gehien eragindako kolektiboak identifikatu.
- Prebentzio-neurri berberak aplikatzen zaizkie langile guztiei, aldez aurretik dauden desberdintasunak aztertu gabe.
- Enpresak adierazi du "ez dagoela arazorik", baina ez du datu alderagarririk eman.

ZER ESKATU ETA BERRIKUSI

Honako hauei buruzko datuak eskatu:

- Lan-istripuak.
- Medikuen bajak.
- Lanbide-gaixotasunak.
- Arriskuen ebaluazioak.
- Osasuna zaintzea.

Informazioak, gutxienez, honela bereizita egon beharko luke:

- Sexua.
- Adina.
- Postua/sekzioa.
- Lanaldi edo txanda mota.

Komeni da, halaber, datu horiek azken urteetan izan duten bilakaera eskatzea, joerak identifikatzeko.

ZER AZERTU

- Gizonen eta emakumeen artean ezbehar-kopuruan alde argiak dauden.
- Lanpostu jakin batzuek baja edo lesio gehiago biltzen badituzte.
- Txandakako lanak kalte gehiago eragiten baditu.
- Adin-talde jakin batzuek arazo gehiago badituzte.
- Patologiak errepikatzen badira kolektibo jakin batzuetan (nahasmendu muskuluesketikoak, estresa, etab.).
- Prebentzio-neurriek datu horiei erantzuten dieten edo orokorrak diren.

Adibideak

- Lesio muskuluesketiko gehiago lanpostu feminizatueta.
- Ezbehar-tasa handiagoa langile berrien artean.
- Gaueko laneko nekeak eragindako baja gehiago.
- Adineko pertsonen osasun-nahasmenduak areagotzea.

SINDIKATUEN JARDUERA-PROPOSAMENAK

- Prebentziozko informazio guztia sexuaren, adinaren eta lanpostuaren arabera bereizita aurkezteko eskatzea.
- Bereizitako datuen azterketa sartzea Segurtasun eta Osasun Batzordean.
- Arriskuen ebaluazioak berrikustea, datuek desberdintasunak erakusten dituztenean.
- Eragin handiagoa duten kolektiboentzako berariazko prebentzio-neurriak diseinatzea.
- Prebentzio-plangintzan eta jarraipenean bereizitako adierazleak sartzea.
- Langileen legezko ordezkariak (LLO) datu osoak jasotzen dituztela bermatzea, eta ez laburpen orokorrak bakarrik.

LLO-REN BEREHALAKO JARDUERA

1. Aldian-aldian datuak idatziz bereizita eskatzea.
2. Bajen eta istripuen bilakaera taldeka alderatzea.
3. Arriskuaren "eremu ikusezinak" detektatzea (lanpostu feminizatuak, txandak, adinekoak, etab.).
4. Segurtasun eta osasun batzordera benetako datuetan oinarritutako proposamenak eramatea.
5. Prebentzio-neurriak datu horiekin justifika daitezela eskatzea.
6. Aktan jasota uztea informazioa nahikoa ez denean edo erantsita dagoenean.

LEGE-OINARRIA

- 31/1995 Legea, Laneko Arriskuen Prebentzioari buruzkoa: babes eraginkorrerako eskubidea eta arriskuak ebaluatzeko eta prebentzioa benetako informazio nahikoarekin planifikatzeko betebeharra (14, 16 eta 33/36 artikulua).
- 31/1995 Legea, Laneko Arriskuen Prebentzioari buruzkoa: LLOk parte hartu ahal izateko informazio osoa eta prebentziozko dokumentazioa jasotzeko eskubidea (18. eta 23. artikulua).
- Langileen Estatutua: osotasun fisikorako eta segurtasun- eta osasun-arloan babes eraginkorra izateko eskubidea (4.2.d eta 19. artikulua).
- Berdintasunari buruzko 3/2007 Lege Organikoa: genero-ikuspegia lan-politikan txertatzeko betebeharra, eta horrek kolektiboen arteko desberdintasunak aztertu ahal izatea eskatzen du.

Datu bereizirik gabe, ez dago benetako diagnostikorik: prebentzioa generiko bihurtzen da, eta plantillako kolektibo zehatzei eragiten dieten arriskuak ikusezin bihurtzake.